

Kể từ sau bài phát biểu thân thiện, được đánh giá cao từ buổi ra mắt Bộ Ngoại giao Mỹ trên công video, Ngoại trưởng Rex Tillerson đã bỏ qua tất cả các hội thảo liên quan đến công nghệ nhân nhân lực của mình trước công chúng.

Ông Tillerson chỉ đưa ra những phát biểu ngắn gọn được chuẩn bị trước, không trả lời bất kỳ câu hỏi nào của phóng viên, không công khai phần nội dung kế hoạch cắt giảm 37% ngân sách Bộ Ngoại giao của Nhà Trắng, chấp nhận im lặng trước việc Tổng thống Donald Trump bác bỏ lập trường nhân quyền ngoại giao của mình, vâng mệnh

trong các cuộc gặp của Tổng thống Trump với những nhà lãnh đạo hàng đầu thế giới và không để bui ra một báo cáo nhân quyền thường niên, thì đi tìm quan trọng để thể hiện vai trò của Mỹ trong việc chống áp bức trên toàn cầu.

Ngày 14/3, ông Tillerson có chuyến thăm đầu tiên tại Nhật Bản, Hàn Quốc và Trung Quốc - một chuyến thăm vô cùng quan trọng. Tuy vậy, dường như sẽ không có nhiều thông tin chi tiết về chuyến thăm của Ngoại trưởng Tillerson trong chuyến thăm này do lần đầu tiên trong hơn 40 năm qua, một ngoại trưởng Mỹ công du nước ngoài mà không có giới báo chí đi cùng. Hành động này khiến cho kết quả chuyến thăm sẽ do truyền thông của các nước đối tác "nhào nặn".

Cựu Ngoại trưởng Mỹ Henry Kissinger, người vừa gặp ông Tillerson vào tuần trước, cho biết rất ấn tượng với sự tin cậy của ông Tillerson, đồng thời nói rằng tân Ngoại trưởng Mỹ muốn làm quen với môi trường trước khi gia nhập sự hiện diện. Những người ủng hộ ông Tillerson cho rằng ông đã làm rất nhiều việc ở hậu trường, bao gồm thu xếp chuyến thăm đầu tiên của ngoại trưởng Saudi Arabia tại Iraq sau hơn 1/4 thế kỷ và đang xây dựng một kế hoạch ngắn hạn những hành động hung hăng của Tổng thống Nga Vladimir Putin. Chủ tịch Ủy ban Ngoại giao Thượng viện Bob Corker cho biết ông Tillerson được Tổng thống Trump, Cựu An ninh Quốc gia H.R. McMaster tin tưởng, và ông cũng thường xuyên trao đổi với Jared Kushner - Cựu Cố vấn Cao cấp và cũng là con rể của Tổng thống.

Một số quan chức Bộ Ngoại giao nhận xét ông Tillerson hiệu quả với một số quốc gia hơn hẳn những người tiền nhiệm, đồng thời hiệu quả cách thức làm việc của các đội ngũ quản lý do Exxon Mobil thường xuyên phê phán về môi trường. Cũng có ý kiến cho rằng ông Tillerson chưa thể hiện nhiều vì ông chưa có đội ngũ riêng của mình. Bộ Ngoại giao thực tế chưa có một thủ tướng và trợ lý bộ trưởng nào, mà mọi chuyện đều do ông xử lý.

Tuy vậy, dường như chính quyền Trump, với chính sách đối ngoại thường xuyên xuất hiện đầu tiên trên mạng xã hội Twitter và các cựu cố vấn cao cấp trong Nhà Trắng vẫn đang đấu đá tranh giành quyền lực, cách tiếp cận của ông Tillerson có thể bị coi là dấu hiệu của việc không có quyền lực. Điều này làm giới ngoại giao và Quốc hội lo ngại nhất lúc này là ông Trump phát biểu về an ninh quốc gia những không hề quan tâm đến đối ngoại. Tổng thống Trump đã cắt giảm ngân sách của Bộ Ngoại giao để tăng chi tiêu quốc phòng, đi ngược lại với quan điểm của Bộ trưởng Quốc phòng James Mattis khi ông còn là Tổng lãnh tại châu Âu. Ông Mattis khi đó không định nới rộng Bộ Ngoại giao không được cấp kinh phí đầy đủ, quân đội cần sẵn sàng cho chiến tranh. Một quan

chức ngoại giao cho biết ông Tillerson cũng đồng ý về điều này, nhưng không nói ra với Tổng thống.

Có một vài ghi chú về sự im lặng của ông Tillerson:

Thứ nhất, sự im lặng của ông Tillerson mang tính chiến lược cao. Ông muốn xây dựng các mối quan hệ bên trong chính quyền một cách vững chắc, để đảm bảo ông có được sự tin tưởng của Tổng thống Trump trước khi đưa ra các tuyên bố.

Thứ hai, ông Tillerson đi đến khi cuộc chiến bên trong Nhà Trắng kết thúc. Ông muốn tránh va chạm với vị cựu Cố vấn Chiến lược Steve Bannon và xây dựng mối quan hệ đồng minh với Mattis, Kushner và McMaster, đồng thời nhún nhường cách Condoleezza Rice và Hillary Clinton đã làm trong nhiệm kỳ của mình.

Thứ ba, ông Tillerson coi công việc ngoại giao giống như những gì đã làm ở Exxon Mobil: nói càng ít càng tốt và để được các thỏa thuận.

Một sự kỳ vọng cho rằng vấn đề không nằm ở ông Tillerson mà ở Nhà Trắng. Theo Chủ tịch Cố vấn Nghiên cứu Hội đồng Quan hệ Đối ngoại (CFR) Richard Hass, Tổng thống Trump cần trao cho Ngoại trưởng Tillerson những nhân sự mà Ngoại trưởng muốn, đồng thời phải duy trì chi không cắt giảm ngân sách của Bộ Ngoại giao và nói rõ với thế giới rằng chỉ có Ngoại trưởng mới có quyền đi đến cho chính quyền trong vấn đề đối ngoại.

Theo “[New York Times](#)”

Nhật Linh (gt)